



## VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

### Kretingos rajono kaimo plėtros asociacija (toliau – VVG)

### Kretingos rajono kaimo plėtros asociacijos 2016-2023 metų vietos plėtros strategija (toliau – VPS)

#### Kvietimas Nr. 17

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS	
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos – reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, susidedantys iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams (ir partneriams) ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. 3D-288 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės <sup>1</sup> laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.
1.2.	FSA taikomas: VPS priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ Nr. LEADER-19.2-6 (toliau – VPS priemonė) veiklos srities „Parama ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse pradėti“ Nr. LEADER-19.2-6.2. (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams

<sup>1</sup> Vietos projekto kontrolės laikotarpis – laikotarpis nuo galutinio mokėjimo prašymo ir galutinės vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo vietos plėtros strategijos vykdytojais dienos iki paskutinio paramos išmokėjimo dienos ir trejų metų laikotarpis nuo paskutinio paramos vietos projekto, susijusio su investicijomis į infrastruktūrą, verslą, prekių gamybą, paslaugų teikimą, vykdytojui išmokėjimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi vietos projekto paraiškoje, jungtinės veiklos sutartyje ir (arba) vietos projekto vykdomo sutartyje nustatytų išsipareigojimų.

1.3.	FSA taikomas VPS priemonės / VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios										2	0	2	0	-	0	7	-	2	0
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos										2	0	2	0	-	0	8	-	2	1
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2 0 2 0 - 0 7 - 1 7										<input type="checkbox"/>	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____								
												<input checked="" type="checkbox"/>	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. VNS- 5								
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A																			
1.6.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Sudaryti sąlygas kaimo gyventojams pradėti naują ir vystyti esamą konkurencingą ir gyvybingą verslą kaimo vietovėse.																			
1.7.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ parama fizinių asmenų ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse, apimančiai įvairius ne žemės ūkio verslus, produktų gamybą, apdorojimą, perdirbimą, jų pardavimą, įvairių paslaugų teikimą, įskaitant paslaugas žemės ūkiui;</li> <li>➤ parama aktyvaus poilsio ir turizmo paslaugų kūrimui;</li> <li>➤ paslaugų, teikiamų kaimo gyventojams kūrimui ir plėtrai.</li> </ul> <p><i>(aplinkos tvarkymo: vejų pjovimas, vaismedžių genėjimas, šiukšlių išvežimas ir pan., namų priežiūros paslaugos, smulkių žemės sklypų įdirbimas, buitinių paslaugų: kirpykla, skalbykla, siuvykla, batų taisykla ir pan.).</i></p> <p>Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.</p>																			
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Kretingos rajone (išskyrus Kretingos miestą) registruoti fiziniai, vyresni nei 18 metų, asmenys.</li> <li>➤ Kretingos rajone (išskyrus Kretingos miestą) naujai registruoti privatūs juridiniai asmenys.</li> </ul> Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.																			
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Partneriai negalimi.																			

1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	77 082,30 Eur
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	39 021,95 Eur.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas ir (arba) partneris <sup>2</sup> privalo finansuoti:	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. pareiškėjo nuosavomis pinigėmis lėšomis;</li> <li>2. pareiškėjo skolintomis lėšomis;</li> <li>3. Pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos;</li> <li>4. Gautinos paramos lėšos, kai vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu.</li> </ol>
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas (-ai):	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos

## 2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

**2.1.** Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II <sup>3</sup>	III	IV	V
<b>1.</b>	<b>Didesnis sukurtų naujų darbo vietų skaičius:</b>	<b>20</b>	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“	Projekto įgyvendinimo metu ir kontrolės laikotarpiu sukurta (-os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta (-os) vertinamos pagal pateiktus SODROS duomenis, darbo sutartis arba verslo liudijimus arba
1.1.	nuo 1,5 (imtinai) darbo vietos ir daugiau;	20		

1.2.	nuo 1,1 (imtinai) darbo vietos iki 1,5 darbo vietos.	18	pateiktus duomenis ir suplanuotą darbo vietų skaičių. Vertinamas Verslo plano 2 lentelėje prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos.	individualios veiklos pažymas (fiziniams asmenims) ir Vietos projekto kontrolės laikotarpio metu – pagal užbaigto vietos projekto metinėse ataskaitose pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus.
<b>2.</b>	<b>Pareiškėjas prašo didesnės paramos sumos (neviršijant maksimalios paramos sumos):</b>	<b>20</b>	Pagal vietos projekto paraiškos 2, 4 dalių informaciją.	Vertinama teikiant paraišką.
2.1.	Nuo 95 proc. iki 100 proc.;	20		
2.2.	Nuo 90 proc. iki 95 proc.;	15		
2.3.	Nuo 80 proc. iki 90 proc.;	10		
<b>3.</b>	<b>Projektą teikia asmuo ne anksčiau nei prieš 1 metus grįžęs iš emigracijos:</b>	<b>10</b>	Pagal vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 4 dalies informaciją ir teikiamus dokumentus: gyvenamosios vietos deklaracijas arba Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis	Vertinama teikiant paraišką.
3.1.	Jei pareiškėjas (fizinis asmuo arba juridinio asmens, pradedančio veiklą pagrindinis akcininkas, turintis daugiau kaip 50 proc. akcijų (juridinių asmenų, kurie neturi ir negali turėti akcininkų, atveju pagrindiniam akcininkui prilyginamas vadovas) prieš išvykdamas ir grįžęs iš emigracijos ne anksčiau kaip prieš metus iki paraiškos pateikimo, gyvenamąją vietą deklaravo VVG teritorijoje	10		
3.2.	Jei pareiškėjas (fizinis asmuo arba juridinio asmens, pradedančio veiklą pagrindinis akcininkas, turintis daugiau kaip 50 proc. akcijų (juridinių asmenų, kurie neturi ir negali turėti akcininkų, atveju pagrindiniam akcininkui prilyginamas vadovas) yra grįžęs iš emigracijos ne anksčiau kaip prieš metus ir paraiškos pateikimo metu	5		

	gyvenamąją vietą deklaruoja VVG teritorijoje			
<b>4.</b>	<b>Projekto paraišką teikia jaunesni fiziniai arba privatus juridiniai asmenys, kurių akcininkų amžiaus vidurkis yra mažesnis:</b>	<b>25</b>	Vertinama pagal paraiškoje nurodytus duomenis ar kitus dokumentus, pateiktus su paraiška, pagal kuriuos galima nustatyti paraiškos teikėjo amžių (pareiškėjo ar akcininkų asmens tapatybės dokumentus).	Vertinama teikiant paraišką.
4.1.	Iki 25 metų amžiaus	<b>25</b>		
4.2.	Nuo 26 iki 30 metų amžiaus	22		
4.3.	Nuo 31 iki 40 metų amžiaus	19		
<b>5.</b>	<b>Pareiškėjo vadovas ir (arba) už projekto metu sukurtų veiklų vykdymą atsakingas (-i) asmuo (-ens) (darbuotojas (-ai)) turi profesinį, aukštesnį ir (arba) aukštąjį išsilavinimą projekto metu kuriamo verslo ir (arba) vadybos srityje.</b>	<b>10</b>	Vertinama pagal pateiktus dokumentus, patvirtinančius nurodyto vietos projekto vadovo ir (arba) už projekto metu sukurtų veiklų vykdymą atsakingo (-ų) asmens (-enų) (darbuotojo (-ų)) išsilavinimą ir kvalifikaciją (diplomus, kursų, susijusių su projekte numatyta veikla ir (arba) vadybos srityje, baigimo pažymėjimus, mokymo įstaigos semestro baigimą įrodančius dokumentus).	Vertinama teikiant paraišką.
<b>6.</b>	<b>Pareiškėjas yra kaimo vietovėje veikiantis subjektas, kuris iki paraiškos pateikimo dienos:</b>	<b>15</b>	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir kartu pateiktus dokumentus: gyvenamosios vietos deklaracija	Projekto įgyvendinimo metu ir kontrolės laikotarpiu pagal užbaigto vietos projekto metinėse ataskaitose pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus.
6.1.	pareiškėjas (fizinis asmuo arba juridinio asmens, pradedančio veiklą pagrindinis akcininkas, turintis daugiau kaip 50 proc. akcijų (juridinių asmenų, kurie neturi ir negali turėti akcininkų, atveju pagrindiniam akcininkui prilyginamas vadovas) – kaimo gyventojas, ilgiau kaip 3 metus deklaravęs gyvenamąją vietą VVG teritorijoje;	15		
6.2.	pareiškėjas (fizinis asmuo arba juridinio asmens, pradedančio veiklą pagrindinis akcininkas, turintis daugiau kaip 50 proc. akcijų (juridinių asmenų, kurie neturi ir	10		

	negali turėti akcininkų, atveju pagrindiniam akcininkui prilyginamas vadovas) – kaimo gyventojas ne trumpiau kaip metus ir ne ilgiau kaip 3 metus deklaravęs gyvenamąją vietą VVG teritorijoje;		
6.3.	pareiškėjas (fizinis asmuo arba juridinio asmens, pradedančio veiklą pagrindinis akcininkas, turintis daugiau kaip 50 proc. akcijų (juridinių asmenų, kurie neturi ir negali turėti akcininkų, atveju pagrindiniam akcininkui prilyginamas vadovas) – kaimo gyventojas, ne ilgiau kaip 1 metus deklaravęs gyvenamąją vietą VVG teritorijoje;	5	
<b>Iš viso:</b>		<b>100</b>	

### 3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

#### 3.1. Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte

3.1.1.	Vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu, kuris negali būti ilgesnis nei 24 (dvidešimt keturi) mėnesiai nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo dienos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos.
3.1.2.	Paramos suma vietos projektui įgyvendinti negali viršyti didžiausios paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio ir didžiausios galimos paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamosios dalies (proc.), nurodytos VPS ir šio FSA 1 dalies 1.11-1.12 pap.
3.1.3.	Vietos projekte numatytos kurti naujos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą, t.y. 1 (vienos) darbo vietos sukūrimo kaina negali viršyti 39 021,25 Eur.

#### 3.2. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:

I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.2.1.	<b>Naujų prekių įsigijimo:</b>	

3.2.1.1.	Naujos technikos ir įrangos, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama ir speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui.	Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų darbų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.
<b>3.2.2.</b>	<b>Darbų ir paslaugų įsigijimo:</b>	
3.2.2.1.	projekte numatytai veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas ir (arba) kapitalinis remontas. Projekte numatytai veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas	Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų darbų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.
3.2.2.2.	Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos).	Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų darbų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.
<b>3.2.3.</b>	<b>Vietos projekto bendrosios išlaidos</b> (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157 punkte, įsigijimo):	Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaiciuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias)
3.2.3.1.	atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų sujais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų	1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų darbų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano

	įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu.	<p>nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir 7paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių į kainių teikia Agentūra).</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais į kainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio <a href="http://www.esinvesticijos.lt">http://www.esinvesticijos.lt</a> nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.2.3.2.	vietos projektų viešinimo išlaidos (vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 - 2020 metų programą viešinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D - 925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 - 2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“.	<p>1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų darbų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė – ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių į kainių teikia Agentūra).</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais į kainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio <a href="http://www.esinvesticijos.lt">http://www.esinvesticijos.lt</a> nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
<b>3.3. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:</b>		



- 3.3.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;
- 3.3.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);
- 3.3.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
- 3.3.4. nepagrįstai didelės išlaidos;
- 3.3.5. vietos projekto administravimo išlaidos;
- 3.3.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- 3.3.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos ir naujų prekių įsigijimo išlaidos mokymų vietos projektuose, išskyrus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.3 papunktyje nurodytą atvejį;
- 3.3.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.3.9. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos, išskyrus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.3 papunktyje nurodytas išlaidas. Paramos gavėjas, siekdamas, kad trumpalaikis turtas būtų pripažintas tinkamomis finansuoti išlaidomis, jį turi panaudoti vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu;
- 3.3.10. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.3.11. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);
- 3.3.12. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.3.13. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametru gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės).
- 3.3.14. trumpalaikio turto įsigijimo išlaidos, išskyrus naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidas;
- 3.3.15. smulkių buitinių reikmenų įsigijimo išlaidos (patalynės, stalo įrankių, indų ir pan.);
- 3.3.16. vidaus vandenų transporto priemonės, priskiriamos žvejybos laivams, mažiesiems laivams (išskyrus irklines valtis ir baidares), pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse;
- 3.3.17. visų tipų orlaiviams priskiriami aparatai (mašinos), kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose tai reglamentuojančiuose teisės aktuose;
- 3.3.18. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulus presuoti, medienos smulkintuvai, kapoklės);
- 3.3.19. transporto priemonės, kurios priskiriamos ir (arba) prilyginamos L kategorijai (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kartingai ir pan.); M kategorijai (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams, išskyrus autokatafalkus ir 8 sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti; N kategorijai priskiriamų kėbulų tipams, kurių kodai –BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS (vilikiai, sunkvežimiai, šaldytuvai); G kategorijai

(visureigiai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams; O kategorijai (priekabos ir puspriekabės) priskiriamas transporto priemonės, kurių kodas – DD (L kategorijos priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemonės (gyvenamieji automobiliai, kemperiai ir kt.), kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ;

3.3.20. paprastojo (einaimo) remonto išlaidos;

3.3.21. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;

3.3.22. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

3.3.23. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;

3.3.24. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

3.3.25. statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbai, kai statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas atliekamas ūkio būdu.

#### 4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	<b>Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.</b>		
4.2.	<b>Tinkamumo finansuoti sąlygos:</b>		
4.2.1.	<b>Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui</b> , numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	<b>Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui :</b>		
<b>Eil. Nr.</b>	<b>Vietos projektų finansavimo sąlyga</b>	<b>Patikrinamumas</b> (Pateikiamas paaiškinimas, kaip <b>vietos projekto paraiškos vertinimometu</b> bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	<b>Kontroliuojamumas (kai taikoma)</b> (Pateikiamas paaiškinimas, kaip <b>vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu</b> bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>
4.2.2.1.	Pareiškėjas – fizinis asmuo arba pareiškėjo – juridinio asmens – pagrindinis akcininkas yra iki 40 metų (imtinai) amžiaus	Vertinama pagal paraiškoje nurodytus duomenis ar kitus dokumentus, pateiktus su paraiška, pagal kuriuos galima nustatyti paraiškos teikėjo amžių (pareiškėjo ar akcininkų asmens tapatybės dokumentus).	Vertinama paraiškos teikimo metu
4.2.2.2.	paraiškos teikimo metu privatus juridinis	Vertinama pagal paraiškoje nurodytus duomenis ir kartu	Vertinama paraiškos teikimo metu

	asmuo veiklą vykdo ne ilgiau nei 1 metus;	pateiktus dokumentus	
4.2.2.3.	ne vėliau kaip su paskutiniu mokėjimo prašymu pateikiama nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos pažyma ir (arba) verslo liudijimas ir (arba) naujai įsteigto privataus juridinio asmens dokumentai, kuriuose numatytos veiklos (pagal EVRK kodus) atitinka projekte numatytą vykdyti veiklą (-as);	Atitiktis tinkamumo sąlygai bus vertinama pagal paraiškos 8 dalies „Vietos projekto vykdytojo išsipareigojimai“ nurodytą informaciją. Kartu su paraiška turi būti pateiktas verslo planas.	Pagal su paskutiniu mokėjimo prašymu pateikta nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos pažyma, arba verslo liudijimu, arba naujai įsteigto privataus juridinio asmens dokumentus
4.2.2.4.	po projekto įgyvendinimo sukuriama darbo vietos.	Atitiktis vietos projekto atrankos kriterijui nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir 6 lentelėje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktą informaciją.	Atitiktis vietos projekto atrankos kriterijui nustatoma vietos projekto įgyvendinimo/užbaigto projekto metinių ataskaitų vertinimo metu pagal vietos projekto vykdytojo pateiktus dokumentus.
<b>4.2.3.</b>	<b>Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui:</b>		
4.2.3.1.	Jeigu paramos kreipiasi naujai įregistruoti privatūs juridiniai asmenys, tai privatus juridinis asmuo turi būti įregistruotas ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki paraiškos pateikimo dienos.		
4.2.3.2.	Jeigu paramos kreipiasi fizinis asmuo, neturintis Verslo liudijimo ir (arba) individualios veiklos vykdymo pažymos, verslo liudijimą ar pažymą pateikia su paskutiniu mokėjimo prašymu;		
4.2.3.3.	Jeigu paramos kreipiasi fizinis asmuo, turintis Verslo liudijimą ir (arba) individualios veiklos vykdymo pažymą, dokumentai turi būti įregistruoti ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki paraiškos pateikimo dienos.		
<b>4.2.4.</b>	<b>Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos</b> Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
<b>4.2.5.</b>	<b>Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:</b>		
4.2.5.1.	Projekto metu numatytos veiklos atitinka bent vieną priemonės įgyvendinimo taisyklėse pateiktame veiklų sąrašė nurodytą veiklą (pagal EVRK).		
4.2.5.2.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla susijusi su verslo kūrimu arba plėtra, taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos: 1. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ - 226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), neremiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra toks: 1. alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba jais; 2. tabako gaminių gamyba ir prekyba jais; 3. ginklų ir šaudmenų gamyba ir prekyba jais; 4. azartinių lošimų ir lažybų organizavimas; 5. didmeninė ir mažmeninė prekyba, išskyrus mažmeninę prekybą savo pagaminta produkcija; 6. finansinis tarpininkavimas, pagalbinė finansinio tarpininkavimo veikla; 7. draudimo ir pensijų lėšų kaupimo operacijos;		

	<p>8. nekilnojamojo turto operacijos;  9. teisinės ir konsultavimo veiklos organizavimas;  10. medžioklė, gaudymas spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusios paslaugos;  11. elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas;  12. krovinio kelių transporto ir perkraustymo veikla;  13. už paramos lėšas įgyto turto nuoma, išskyrus poilsio ir sporto reikmenų nuomą;  14. farmacinė veikla;  15. žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė bei akvakultūra, išskyrus maisto produktų gamyba ir perdirbimas.  16. paslaugų žemės ūkiui teikimo veikla.  17. apgyvendinimo veikla.</p>
4.2.5.3.	Gali būti pasirenkamos tos ekonominės veiklos rūšys, kurios apima maisto produktų gamybą ir perdirbimą, kai pasikeičia fizinės ir (arba) cheminės pradinio produkto savybės (išskyrus pirminę gamybą-žemės ūkio produktų gamybą, įskaitant ir auginimą, derliaus nuėmimą, melžimą, gyvūnų veisimą).
4.2.5.4.	Projekto investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu.
4.2.5.5.	Projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4 - 314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kartu su paraiška pateikiamuose komerciniuose pasiūlymuose turi būti tiekėjo patvirtinimas).
<b>4.2.6.</b>	<b>Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte</b>
<b>4.2.7.</b>	<b>Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32.2 ir 32.4. papunkčiuose</b>
<b>4.3.</b>	<b>Vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai:</b>
<b>4.3.1.</b>	<b>Bendrieji vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte</b>
<b>4.3.2.</b>	<b>Papildomi vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose</b>
4.3.2.1.	Projektą, įgyvendinti per nurodytą laikotarpį, kuris neviršija 24 mėnesių nuo paramos sutarties pasirašymo dienos (įgyvendinimo trukmė nurodoma paramos paraiškoje ir verslo plane).
4.3.2.2.	Iki projekto įgyvendinimo pabaigos sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projektokontrolės laikotarpio pabaigos. Nauja darbo vieta turi būti išreikšta naujų sąlyginių darbo vietų (naujų etatų) ekvivalentu, pagrįstu 8 valandų darbo diena, 40 valandų darbo savaite, dirbant ištisus metus, išskyrus, kai Darbo kodekse nustatyta kitaip (taikoma dirbantiems pagal darbo sutartis arba civilines (paslaugų) sutartis). Jei veikiama pagal verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą, verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma projekte numatytai veiklai turi galioti ištisus metus. Naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo sąlygos nustatytos Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos

	priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D - 718 „Dėl projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 - 2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“
4.3.2.3.	Jeigu pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis, skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su vietos projekto paraiška pateikiant paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus. Jei paskolą planuoja suteikti fizinis asmuo, kartu su paraiška pateikiamas to banko, kuriame yra fizinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas (išrašo data turi būti ne ankstesnė kaip 10 darbo dienų iki vietos projekto paraiškos pateikimo). Jei paskolą planuoja suteikti juridinis asmuo, išskyrus kredito įstaigas, kartu su paraiška pateikiami to juridinio asmens ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai (išskyrus juridinius asmenis, kurie, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu, šiuos dokumentus teikia Juridinių asmenų registru) bei banko, kuriame yra juridinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas (išrašo data turi būti ne ankstesnė kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo). Agentūra tikrina pagal pareiškėjo pateiktą skolinančiojo asmens sąskaitos išrašą, ar paskolą ketinantis suteikti asmuo turi reikiamą lėšų sumą: fizinis asmuo gali suteikti paskolą, ne didesnę, nei yra pinigų likutis banko sąskaitoje, o juridinis asmuo – ne didesnę nei to juridinio asmens ataskaitinių metų grynasis pelnas, nurodytas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ne vėliau, kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu, pareiškėjas turi pateikti pasirašytą paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Jei paskolą suteikia ne kredito įstaiga, paskolos sutartis turi būti patvirtinta notaro (paskola, suteikta ne kredito įstaigų galima tik verslo pradžios ar verslo plėtros atvejais, įskaitant socialinį ir bendruomeninį verslą).
4.3.2.4.	Ne mažiau kaip į 50 proc. kuriamų naujų darbo vietų (taikant matematinės skaičių apvalinimo taisykles) įdarbinti kaimo gyventojus (sukūrus naujų darbo vietų kartu su mokėjimo prašymais ir metinėmis ataskaitomis pateikiamos darbo sutarčių kopijos ir pažymos apie naujų darbuotojų deklaruotą gyvenamąją vietą). Šį įsipareigojimą privalo išlaikyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos.
4.3.2.5.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), vietos projekto vykdytojo turi užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1- 527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.
4.3.2.6.	Pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.
4.3.2.7.	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galimai neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos kaip nustatyta Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikoje.
4.3.2.8.	Iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos parengti naudoti įrangą ir (arba) techniką ir vėliausiai su galutiniu mokėjimo prašymu pateikti įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus lygiaverčius dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia.
4.3.2.9.	Projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams, už kuriuos projektui suteikiami balai.
4.3.2.10.	Pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos išlaidos).
4.3.2.11.	Užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip galutinio mokėjimo

	prašymo pateikimo dieną).
4.3.2.12.	Pasikeitus Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje (toliau –Deklaracija) pateiktiems duomenims, atnaujintą Deklaraciją per 10 darbo dienų nuo duomenų pasikeitimo fakto pateikti Agentūrai.
4.3.2.13.	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą.

## 5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka):

<b>5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:</b>	<p>1. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:</u></p> <p>1.1. Pareiškėjo (fizinio asmens) amens tapatybę įrodantis dokumentas;</p> <p>1.2. Pareiškėjo (juridinio asmens) akcininkų tapatybę įrodančių dokumentų kopijos;</p> <p>1.3. Vietos projekto vadovo išsilavinimą ir kvalifikaciją įrodantys dokumentai (diplomai, kursų, susijusių su projekte numatyta veikla, baigimo pažymėjimai, mokymo įstaigos semestro baigimą įrodantys dokumentai);</p> <p>1.4. Gyvenamosios vietos deklaracija arba Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis apie buvimą emigracijoje;</p> <p>1.5. Seniūnijos pažyma apie deklaruotą gyvenamąją vietą.</p> <p>2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u></p> <p>2.1. Patirtas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (pirkimo dokumentai, sutartys, sąskaitos faktūros, bankiniai pavedimai) (jei taikoma bendrosioms išlaidoms). Tinkamos finansuoti vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos nepažeidžiant pirkimų tvarkos, nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 140 punkte.</p> <p>3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u></p> <p>3.1. Vadovaujamas FSA 3 skyriaus „Tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis“ 3.4 punkto lentelės „Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas“ III stulpelyje „Galimas kainos pagrindimo būdas“ pateikta informacija.</p> <p>4. <u>Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:</u></p> <p>4.1. Pareiškėjo rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);</p> <p>4.2. Juridinio asmens statusą patvirtinantys dokumentai (įstatai, registracijos pažymėjimas, kt.);</p> <p>4.3. Gyvenamosios vietos deklaracija (taikoma fiziniams asmenims);</p> <p>4.4. Verslo liudijimas ir (arba) individualios veiklos vykdymo pažyma;</p> <p>5. <u>Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:</u></p> <p>5.1. Vietos projekto <u>verslo planas</u>, parengtas pagal FSA 2 priedo formą.</p>
--	---

5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.3. Paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Šis dokumentas turi būti pateiktas kartu su paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

5.4. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.5. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.6. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos);

5.7. Finansinės atskaitomybės dokumentai, sudaryti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, arba veiklos pradžios balansas (naujai įsteigtų juridinių asmenų atveju);

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu [www.kretingosvvg.lt](http://www.kretingosvvg.lt) (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto

	<p>svetainėje adresu <a href="http://www.kretingosvvg.lt">www.kretingosvvg.lt</a>. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (<i>de minimis</i>) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).</p> <p>7. <u>Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:</u></p> <p>7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);</p> <p>7.2. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens, turi būti pateiktas to fizinio asmens banko sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš juridinio asmens, kuris nėra kredito įstaiga, turi būti pateikti to juridinio asmens ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai bei banko, kuriame yra juridinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas);</p>
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

## 6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.
- 2 priedas „Vietos projekto verslo plano forma“.
- 3 priedas „Vienos įmonės deklaracija“.